

Kloosterlaan 7e
6451 EN Schinveld
Telefoon:
045 - 525 35 53

E-mail:
info.rkbsschinveld@movare.nl
Internet:
www.bsschinveld.nl

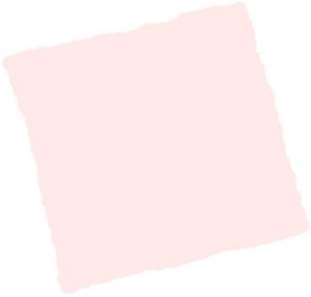

14-7-2017

Verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Stappenplan voor het handelen bij signaleren van
huiselijk geweld en kindermishandeling
Basisonderwijs Parkstad

Deze handleiding is gebaseerd op het Basismodel Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, oktober 2013.

Inhoudsopgave

Uitleg Meldcode voor ouders	3
Stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	4
Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	5
I Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	7
Stap 1: In kaart brengen van signalen	7
Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis	8
Stap 3: Gesprek met de ouder	9
Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling....	11
Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden.....	11
Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen.....	11
Stap 5b: Melden en bespreken met de ouder.....	12
II Verantwoordelijkheden van BS Schinveld in het scheppen van een randvoorwaarde voor een veilig werk- en meldklimaat	13
III Bijlagen:	
1. Huiselijk geweld	15
2. Veilig Thuis	16
3. Checklist signalen	17
4. Formulier Aandachtspunten t.b.v. een melding	23

Noot

Bij deze meldcode hoort een tweede deel: Handleiding behorend bij Verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling Basisonderwijs Parkstad, juni 2015.

Uitleg Meldcode voor ouders

Vanaf 1 juli 2013 is het voor elke organisatie die werkt met ouders en kinderen, een wettelijke verplichting om bij zorg, de *Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling* toe te passen.

Wat is de meldcode?

De meldcode is een stappenplan van vijf stappen, waarin wordt aangegeven hoe beroepskracht behoort om te gaan bij vermoedens van Huiselijk Geweld en/of Kindermishandeling.

De vijf stappen zijn een leidraad bij zijn/haar besluit om wel/niet een melding te doen bij Veilig Thuis.

De stappen zijn:

- Stap 1: Het in kaart brengen van signalen, kindcheck
- Stap 2: Advies vragen
- Stap 3: Gesprek met de ouder
- Stap 4: Wegen van de ernst van de zorg
- Stap 5: Begeleiden naar hulp, of melden bij het AMK of het SHG

De organisatie heeft de wettelijke verplichting om een protocol te hebben waarin staat beschreven hoe zij met de meldcode werkt. In dit protocol hoort te beschreven zijn wie de beslissing neemt in stap 5, het wel/niet melden, en hoe er wordt omgegaan met gevoelige informatie.

Verder dient de organisatie te beschikken over een deskundig persoon op het gebied van huiselijk geweld/kindermishandeling. In de meeste gevallen zal deze persoon *aandachtsfunctionaris* worden genoemd, en zullen er binnen de organisatie een of meerdere aandachtsfunctionarissen zijn aangesteld.

De aandachtsfunctionaris ondersteunt de beroepskracht bij het nemen van de stappen van de meldcode. Bij enkele beroepsgroepen zal de aandachtsfunctionaris al bij de eerste stap aanwezig zijn, en de verdere stappen van de meldcode samen met de beroepskracht en de ouder(s) nemen.

De meldcode is er in eerste instantie **niet** op gericht om de zorg bij Veilig Thuis te melden, maar is vooral bedoeld om de ouder op de hoogte te stellen, en te houden van de zorg die aanwezig is. De voorkeur gaat altijd uit om de ouder in een zo vroeg mogelijk stadium te motiveren in het accepteren van hulp bij de vastgestelde problemen. Lukt dit niet, dan moet de beroepskracht of de aandachtsfunctionaris in stap 5 de beslissing nemen wel of niet te melden bij Veilig Thuis.

Stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

- *BS Schinveld* is verantwoordelijk voor een goede kwaliteit van dienstverlening aan zijn leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- *BS Schinveld van de leerkrachten* op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen en ouders/verzorgers attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen. Onder effectief reageren verstaan wij dat de leerkracht signalen noteert en deze met één van de beide aandachtsfunctionarissen, Monique Kraanen of Ron van Wessel bespreekt. Samen oordelen zij over het vervolg van dit proces.
- dat onder *huiselijk geweld* wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder *kindermishandeling* wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- dat onder *medewerker* in deze code wordt verstaan: de leerkrachten en directie van *BS Schinveld*;
- dat onder leerling in deze code wordt verstaan: de leerling aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent;

In aanmerking nemende

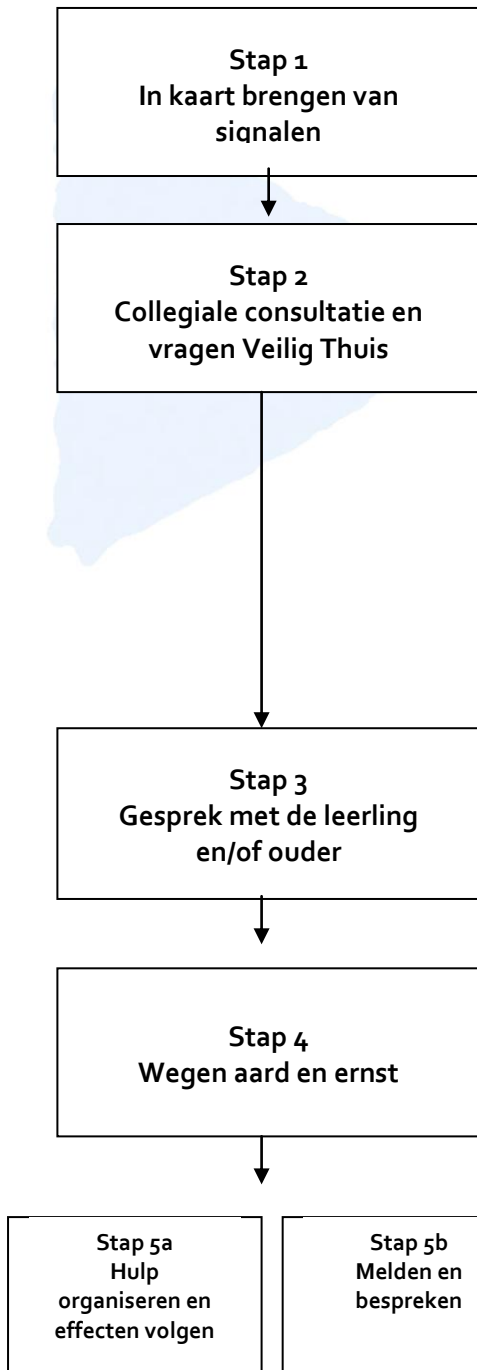
- de Wet op de Meldcode;
- de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- de Wet op de jeugdzorg;
- de Wet bescherming persoonsgegevens;
- de Wet op het primair onderwijs;
- het privacyreglement van *BS Schinveld* (In ontwikkeling)

Stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Documenteer bij iedere stap de volgende zaken: de feiten en de overwegingen van besluiten.

Vanaf de eerste zorgen betreft de leerkracht de Intern begeleider bij het proces.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- Observeer en noteer concreet gedrag
- Onderzoek naar onderbouwing
- In een vroegtijdig stadium het gesprek met ouders (en kinderen indien mogelijk) voeren waarin het delen van de zorg centraal staat.

Stap 2: Collegiale consultatie en raadplegen Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding

- Overweeg registratie in de Verwijsindex
- Consulteer interne en externe collega's tijdens:
 - groepsbespreking
 - zorgteam
 - zorgadviesteam (ZAT)
- Bilateraal overleg met jeugdarts, intern begeleider of andere betrokkenen, bijv. leerplichtambtenaar
- Consulteer eventueel Veilig Thuis
- Uitkomsten consultaties bespreken met ouders

Stap 3: Gesprek met de leerling en/of ouder

- Gesprek met de ouder: delen van de zorg
- Overweeg (opnieuw) of het noodzakelijk is om, gelet op de bedreiging van de ontwikkeling van de jeugdige(n), een registratie te doen in de verwijsindex

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling, en in geval van twijfel opnieuw advies inwinnen bij Veilig Thuis

- Weeg risico, aard en ernst van de kindermishandeling of huiselijk geweld af
- Vraag Veilig Thuis hierover een oordeel te geven
 -

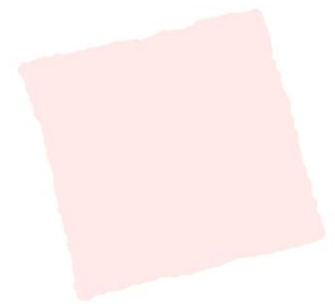
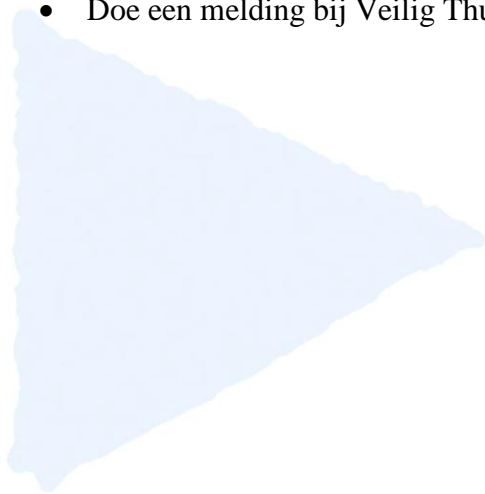
Stap 5a: Ouder werkt mee: Hulp organiseren en effecten volgen

- Bespreek samen met de ouder welke route gevolgd wordt
- Organiseer hulp door ouder en leerling door te verwijzen naar Team Jeugd gemeente
- Monitor of ouder en leerling hulp krijgen
- Volg de leerling

Stap 5b: Ouder werkt niet (onvoldoende) mee:

Melden en bespreken met de ouder en/of leerling

- Bespreek met de ouder en/of leerling uw voorgenomen melding
- het voor beroepskrachten bij (vermoedens van) acuut of structureel onveilige situaties van kindermishandeling of huiselijk geweld **een vereiste om**, ook als hij zelf hulp verleent, melding te doen. (Verplicht vanaf januari 2019)
- Doe een melding bij Veilig Thuis

I. Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontcrachten in kaart en leg deze vast.

Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Bij vroeg signalering worden signalen gezien die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak zoals huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die u als leerkracht of andere betrokkene bij de leerling of in de interactie tussen ouder en leerling waarneemt. In de signalenlijst uit de handleiding vindt u een overzicht van de signalen.

Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van de Checklist en het Formulier Aandachtspunten t.b.v. een melding Huiselijk geweld en kindermishandeling. **(Zie bijlagen).**

In deze fase observeert u de leerling in de klas en eventueel daarbuiten (bijvoorbeeld tijdens een huisbezoek) waardoor u de signalen in kaart kunt brengen.

Het is gebruikelijk om in gesprek te gaan met de ouder tijdens haal- en brengmomenten. Tijdens het uitwisselen over de activiteiten van de dag, de leerling en de feitelijkheden die u opvallen, krijgt u een beeld waardoor u ook met informatie van de ouder de situatie in kaart kunt brengen.

Daarnaast observeert u de ouder en het kind tijdens overige contactmomenten. U verzamelt alle signalen waardoor u duidelijker krijgt of er zorgen zijn en welke zorgen dit zijn.

Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen hoort u schriftelijk vast te leggen. Hierdoor kunt u later bij de inspectie verantwoording afleggen indien dit wordt gevraagd. U kunt dit vastleggen in het leerlingendossier, welke in een gesloten kast (met slot) of digitaal (met wachtwoord) wordt bewaard. Dit vanwege de privacy gevoelige gegevens die u verzamelt.

Leg in de leerling dossier de volgende gegevens vast:

- Vermeld altijd datum, plaats, situatie en overige aanwezigen.
- Signalen die duidelijk maken welke zorgen u ziet, hoort of ruikt.
- Signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontcrachten.
- Contacten over deze signalen.
- Stappen die worden gezet.
- Besluiten die worden genomen.
- Vervolgaantekeningen over het verloop.

Beschrijf uw signalen zo feitelijk mogelijk:

- Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.
 - Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.
 - Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde medewerker.
- Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een medewerker, meldt de signalen dan bij de leidinggevende of de directie, conform de *Wet Preventie en bestrijding van seksueel geweld en seksuele intimidatie in het onderwijs, artikel 4 Verplichting tot overleg en aangifte inzake zedemisdrijven (meld- en aangifteplicht)*. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het terrein van letselduiding

Overweeg registratie in de Verwijsindex. Bespreek de signalen met een deskundige collega. Vraag zo nodig ook advies aan Veilig Thuis of een deskundige op het terrein van letselduiding.

Voor het basisonderwijs in Parkstad is de afspraak gemaakt dat, iedere casus die wordt ingebracht in een multidisciplinair overleg (Ronde tafel, ZAT of iets dergelijks), door degene die de casus inbrengt, voorafgaand aan het overleg, geregistreerd wordt in de Verwijsindex. Dit zal standaard gevraagd worden door de voorzitter van het overleg. In de ZAT is de afspraak gemaakt dat een kind éénmalig ook consultatief kan worden besproken zonder registratie in de Verwijsindex (Parkstad).

Consultatie is - afhankelijk van de interne afspraken van de organisatie - mogelijk met de volgende collega's: de intern begeleider, de directie, de aandachtsfunctionaris kindermishandeling, een collega uit dezelfde klas en/of de jeugdverpleegkundige of jeugdarts. Indien de organisatie deelneemt aan het zorgadviesteam is het ook mogelijk om de leerling hierin te bespreken.

Om de leerling 'open' (niet anoniem) te bespreken in het zorgadviesteam en met andere externe deskundigen is toestemming van de ouder vereist. Indien u in het contact transparant en integer bent, is de kans groot dat over deze zaken een open gesprek mogelijk is. In de meeste gevallen wordt toestemming door de ouder gegeven. Gespreksvaardigheid om in gesprek te gaan over zorgen en het vragen om toestemming van de ouder is een specifieke deskundigheid en kan door middel van scholing worden aangeleerd. Ook kunt u advies krijgen van Veilig Thuis of het zorgadviesteam over op welke wijze in gesprek kan worden gegaan met de ouder.

Indien de ouder weigert is dit een signaal en moet het worden meegenomen in de weging. (Stap 4). De leerling kan overigens anoniem worden besproken wanneer de ouder geen toestemming heeft gegeven, maar dit verdient niet de voorkeur vanwege de eventuele vervolgcacties.

Indien u ook maar enige twijfel heeft over de oorzaak van de situatie en/of eventuele mogelijke onveiligheid bij de leerling, moet u advies vragen bij Veilig Thuis. Veilig Thuis kan een eerste weging maken of het terecht is dat u zich zorgen maakt over deze situatie en of

er mogelijk sprake kan zijn van kindermishandeling of huiselijk geweld. Zorgvuldig handelen vereist dat u nagaat of u advies moet vragen bij Veilig Thuis.

Voor het bespreken in het zorgadviesteam wordt een intakegesprek met ouder en/of leerkracht door het maatschappelijk werk of een ander lid van het zorgadviesteam gevoerd. Door de ouder continu te betrekken en in overleg te treden, is de kans groter dat de ouder gemotiveerd is om de situatie te verbeteren en/of hulp te aanvaarden.

In die gevallen waarin er behoefte bestaat aan meer duidelijkheid over (aard en oorzaak van) van letsel kan ook een forensisch geneeskundige om advies worden gevraagd.

Meer informatie over het Zorgadviesteam en Veilig Thuis vindt u in de bijbehorende handleiding.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat uw ouder of zijn gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kunt u meteen advies vragen aan Veilig Thuis. Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kunt u zo nodig in hetzelfde gesprek een melding doen zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet.

In noodsituaties kunt u overigens ook contact zoeken met de crisisdienst van het Bureau Jeugdzorg en/of de politie vragen om hulp te bieden.

Stap 3: Gesprek met de leerling en/of ouder

Besprek de signalen met de leerling en/of ouder.

Hebt u ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de ouder, raadpleeg dan een deskundige collega en/of Veilig Thuis.

Overweeg (opnieuw) of het noodzakelijk is om, gelet op de bedreiging van de ontwikkeling van de jeugdige(n), ook een registratie te doen in de verwijsindex.

Inhoud van het gesprek:

1. Leg de ouder het doel uit van het gesprek.
2. Beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan.
3. Nodig de ouder uit om een reactie hierop te geven.
4. Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van een vermoeden van (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis) neemt u met spoed contact op met Veilig Thuis.

In de meeste gevallen is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren en gedachten en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van hun leerling, kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bekrachtigd worden. Nodig de ouder expliciet uit tot het geven van zijn/haar mening en vraag door over leerling gerelateerde onderwerpen in de thuissituatie. Herkent de ouder de situatie? Hoe gedraagt de leerling zich thuis? Hoe reageert de ouder daarop? Hoe gaat het opvoeden thuis? Hoe reageert de leerling hierop? Hoe is de ontwikkeling van de leerling tot nu toe verlopen? Wat vindt de ouder daarvan? Hoe ervaart de ouder de opvoeding en zijn rol als ouder?

Breng de ouder na overleg met anderen op de hoogte. Informeer en wissel tijdens deze contacten continu uit over de ontwikkeling van de leerling en de zorgen die u hebt. Indien een handelings- of begeleidingsplan wordt ingezet voor de leerling, bespreek dit met de ouder. Bespreek ook tussentijds en na afloop de resultaten van het handelings- of begeleidingsplan.

Indien de ouder de zorgen herkent kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. Daarnaast kunnen handelingsadviezen worden uitgewisseld voor in de klas en thuis.

Indien tijdens het gesprek met de ouder blijkt dat de zorgen een andere oorzaak hebben, kunt u dit traject afsluiten. U kunt de leerling en de ouder binnen de interne en externe zorgstructuur van de school verder begeleiden.

Geen gesprek met de ouder(s)/leerling

In de instructie bij deze stap wordt aangegeven in welke gevallen er kan worden afgezien van een gesprek met de ouder(s)/leerling. Het gaat om uitzonderlijke situaties waarin er concrete aanwijzingen zijn dat *door het voeren van het gesprek* de veiligheid van een van de betrokkenen in het geding zou kunnen komen. Zo is het denkbaar dat een beroepskracht besluit om zijn vermoeden van seksueel misbruik of eengerelateerd geweld nog niet met de dader te bespreken omdat hij het risico aanwezig acht dat de dader zich, na dit gesprek, op het slachtoffer af zal reageren.

Ook kan worden afgezien van een gesprek als er goede redenen zijn om aan te nemen dat de leerling/ouder(s) daardoor het vertrouwen kwijt raakt in de beroepskracht en de contacten met de beroepskracht zal verbreken wat tot gevolg heeft dat de leerling/ouder(s) uit het zicht raakt. Bij een besluit om geen contact te leggen met de leerling/ouder(s) in verband met een mogelijke vertrouwensbreuk dient te worden bedacht dat precies door dit besluit ook weer een risico ontstaat op een vertrouwensbreuk, namelijk op het moment dat de leerling/ouder(s) ontdekt dat de beroepskracht zonder zijn medeweten een melding over hem heeft gedaan.

Het doen van een melding bij Veilig Thuis zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder(s)/leerling, is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is; of
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder/leerling door dit gesprek het contact met u zal verbreken en de leerling daardoor niet voldoende meer kan worden beschermd tegen het mogelijk geweld.

Bij het vragen van advies aan Veilig Thuis geldt dit niet, advies vragen mag altijd anoniem.

Registratie in de verwijfsindex

Overweeg bij het zetten van stap 3 (opnieuw) of het noodzakelijk is om, gelet op de bedreiging van de ontwikkeling van de jeugdige(n), ook een registratie te doen in de verwijfsindex. Gebruik hierbij de registratiecriteria opgezet door de school.

Een registratie in de verwijfsindex is bedoeld om beroepskrachten die betrokken zijn bij 'risicjongeren' bij elkaar te brengen zodat ze hun interventies op elkaar af kunnen stemmen en niet langs elkaar heen werken. Een registratie in de verwijfsindex is *geen* alternatief voor

het doen van een melding van kindermishandeling bij Veilig Thuis. Ga daarom, ook als u besluit tot een registratie in de verwijzindex, door met stap 4 en 5 van de meldcode als uw vermoeden van kindermishandeling door het gesprek met de ouders en/of de jeugdige niet zijn weggenomen.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling en bij twijfel raadplegen van Veilig Thuis

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de ouder het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Maak bij het inschatten van het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling gebruik van een risicotaxatie-instrument. Binnen het basisonderwijs wordt geen gebruik gemaakt van een risicotaxatie-instrument.

Neem contact op met Veilig Thuis of de jeugdgezondheidszorg en laat deze weging maken.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen

Meent u, op basis van uw afweging in stap 4, dat u de leerling en zijn gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunt beschermen:

- **organiseer dan de noodzakelijke hulp;**
- **volg de effecten van deze hulp; en**
- **doe alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt, of opnieuw begint.**

Als de organisatie gebruik heeft gemaakt van het zorgadviesteam, kan het zorgadviesteam verdere actie coördineren. Het zorgadviesteam bespreekt de hulpvraag van school en ouders, beoordeelt de hulpvraag, stelt een aanpak vast, geeft handelingsadviezen voor de leerkracht en adviseert over verdere hulp.

De verantwoordelijke medewerker binnen de organisatie bespreekt met de ouder de uitkomst van de bespreking in het zorgadviesteam. Bespreek met de ouder de verder te nemen stappen voor geadviseerde hulpverlening voor de leerling en/of de ouder. Geef informatie en maak afspraken over de eventuele indicaties die nodig zijn voor verdere hulp. Indien mogelijk vragen of de ouder aansluit; samen afspraken maken; en checken of de gemaakte afspraken worden nagekomen. Indien u voor een van voorgaande stappen ondersteuning nodig heeft, vraag deze aan bij het zorgadviesteam.

Maak in de klas afspraken over begeleidings- en zorgbehoeften van de leerling. Stel een handelings- of begeleidingsplan op en voer dit uit. Deel de uitkomst van deze bespreking met de ouders.

Stap 5b: Melden en bespreken met de ouder

Kunt u uw leerling *niet voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling beschermen, of *twijfelt* u er aan of u hiertegen voldoende bescherming kunt bieden:

- ***meld* uw vermoeden bij Veilig Thuis;**
- ***sluit* bij uw melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;**
- ***overleg* bij uw melding bij Veilig Thuis wat u *na de melding*, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, *zelf* nog kunt doen om uw leerling en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.**
- ***documenteer* de feiten en de overwegingen van besluiten.**

Bespreek uw melding vooraf met de ouder. U bespreekt de melding ook met de leerling wanneer deze 12 jaar of ouder is.

1. Leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is.
2. Vraag de leerling en/of ouder uitdrukkelijk om een reactie.
3. In geval van bezwaren van de leerling en/of ouder, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren.
4. Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om uw leerling of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen.
5. Doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de leerling of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de leerling en/of ouder over de melding kunt u afzien:

- als de veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is; of
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de leerling en/of de ouder daardoor het contact met u zal verbreken.

Inspanningen na de melding

Een melding is geen eindpunt. Als een beroepskracht een melding doet, dient de beroepskracht in zijn contact met Veilig Thuis ook te bespreken wat hij zelf, na zijn melding, binnen de grenzen van zijn gebruikelijke taakuitoefening, kan doen om de leerling of zijn gezinsleden te beschermen en te ondersteunen. De betrokkenheid van de beroepskracht bij de leerling houdt niet op na de melding. Van hem wordt verwacht dat hij, naar de mate van zijn mogelijkheden, de leerling blijft ondersteunen en beschermen. Uiteraard gebeurt dit in overleg met Veilig Thuis om zo tot een gemeenschappelijke aanpak te komen.

II. Verantwoordelijkheden van BS Schinveld in het scheppen van een randvoorwaarde voor een veilig werk- en meldklimaat

Alvorens een leerling wordt aangemeld zal dit met de groepsleerkracht, de intern begeleider, ouders en in het Zorgteam besproken worden.

Het aanmelden van een leerling in de verwijzindex is een verantwoordelijkheid van de Intern begeleider.

School kan informatie opvragen in het ZAT en bij de vertrouwenspersoon van Movare. BS Schinveld participeert in het Sociale Netwerk gemeente Onderbanken.

Om het voor medewerkers mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt *BS Schinveld* er zorg voor dat:

directie, bestuur en/of leidinggevenden:

- de meldcode, die voldoet aan de eisen van de wet, opnemen in het zorgbeleid en/of veiligheidsbeleid van de organisatie;
- de interne begeleider zaken omtrent huiselijk geweld en kindermishandeling behandelt;
- de deskundigheidsbevordering opnemen in het scholingsplan;
- regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering aanbieden aan medewerkers, zodat medewerkers voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode opnemen in het inwerkprogramma van nieuwe medewerkers;
- de meldcode aansluiten op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de meldcode aansluiten op de zorgstructuur van de organisatie;
- voldoende deskundigen intern en extern beschikbaar zijn om de medewerkers te kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code;
- de werking van de meldcode regelmatig evalueren en zo nodig acties in gang zetten om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- binnen de organisatie en in de kring van ouders bekendheid geven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- afspraken maken over de wijze waarop BS Schinveld zijn medewerkers zal ondersteunen als zij door ouders in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen;
- eindverantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van de meldcode.

Intern begeleider en/of direct leidinggevende:

- is als aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling aangesteld;
- als vraagbaak functioneert binnen de organisatie voor algemene informatie over (de meldcode) kindermishandeling;
- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- kennis heeft van de stappen volgens de meldcode;
- taken vaststelt van een ieder (Wie doet wat wanneer);
- deelneemt aan het zorgadviesteam;
- de aansluiting van de meldcode op de werkprocessen uitvoert;
- de aansluiting van de meldcode op de zorgstructuur uitvoert;

- samenwerkingsafspraken vastlegt met ketenpartners;
- de uitvoering van de meldcode coördineert bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- waakt over de veiligheid van de leerling bij het nemen van beslissingen;
- de beslissing neemt over het al dan niet doen van een melding in stap 5;
- zo nodig contact opneemt met Veilig Thuis voor advies of melding.
- de genomen stappen evalueert met betrokkenen;
- toeziet op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin;
- toeziet op dossiervorming en verslaglegging;
- participeert in het Sociale Netwerk gemeente Onderbanken.

leerkracht:

- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld en deze vastlegt binnen ParnasSys; let op concreet waarneembare feiten
- na vastlegging in ParnasSys zal de leerkracht de aandachtsfunctionaris op de hoogte stellen van zijn/haar zorgen. De aandachtsfunctionaris zal vanaf hier de verslaglegging overnemen.
- overlegt met de intern begeleider bij zorg over een leerling aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- afspraken uitvoert die zijn voortgekomen uit het overleg met de intern begeleider, zoals observeren of een gesprek met de ouder;
- de resultaten bespreekt van deze ondernomen stappen met de intern begeleider.

de directie, de leidinggevende en de medewerkers zijn niet verantwoordelijk voor:

- het vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld;
- het verlenen van professionele hulp aan ouders of leerlingen (begeleiding, therapie). Signalen over een onveilige situatie moeten doorgegeven worden aan de hulpverlening die een veiligheidsplan kan opstellen.

Zie ook <https://lvak.nl/>; **LVAK: Landelijke Vakgroep Aandachtsfunctionarissen**

III Bijlagen:

1. Huiselijk geweld
2. Veilig Thuis
3. Checklist
4. Formulier Aandachtspunten t.b.v. een melding

1. Huiselijk Geweld

Wat is huiselijk geweld?

Bij huiselijk geweld denken veel mensen aan lichamelijk geweld en mishandeling. Maar ook vernedering, verwaarlozing, seksueel misbruik en financiële uitbuiting zijn vormen van huiselijk geweld. Huiselijk geweld wordt gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Dit kan de eigen partner zijn, een ander gezinslid, iemand uit de familie, een huisvriend of een ex-partner.

Huiselijk geweld komt veel voor en is zeer ingrijpend. Soms is het geweld eenmalig, soms duurt het maanden of zelfs jaren. Vaak is door huiselijk geweld 'thuis' geen veilige plek meer.

Wie kan er mee te maken krijgen?

Iedereen kan te maken krijgen met huiselijk geweld: vrouwen en mannen, kinderen en ouderen. Slachtoffers van huiselijk geweld vinden het vaak moeilijk om er over te praten. Ze schamen zich, zijn bang of ze willen hun partner of familie niet in de problemen brengen. Ze weten vaak niet waar ze hulp kunnen krijgen. Erover praten met vrienden, familie of hulpverleners is meestal de eerste stap om het geweld te stoppen. Ook voor plegers van huiselijk geweld is het niet makkelijk om erover te praten. Zij hebben hulp nodig om het geweld te kunnen stoppen. Buren, familie of vrienden vinden het vaak moeilijk zich te mengen in andermans privé-situatie. Maar simpelweg luisteren naar iemands verhaal kan al een stap in de goede richting zijn.

Ook zijn er meer dan 100.000 kinderen per jaar getuige van huiselijk geweld. Ongeveer 90% van de kinderen die opgroeien in een gewelddadig gezin zijn hier getuige van. Ze voelen de spanning, horen de kreten, zien de verwondingen. Tussen de 30% en 40% van deze kinderen is zelf tevens slachtoffer, omdat zij ook mishandeld worden of omdat zij tussenbeide springen. Kinderen die thuis getuige zijn van geweld lopen ernstige psychische schade op. Van deze kinderen raakt 40% tot 60% getraumatiseerd doordat zij getuige zijn van de mishandeling tussen hun ouders.

Wat kunt u doen?

Heeft u vragen over huiselijk geweld of het vermoeden dat een leerling getuige en / of slachtoffer is van huiselijk geweld dan kunt u voor advies terecht bij VT.

VT is een aanspreekpunt voor slachtoffers en plegers van huiselijk geweld. Ook iedereen in hun omgeving kan bellen met VT. Hier wordt geluisterd naar uw vraag of probleem. Samen met u wordt vervolgens naar een oplossing gezocht. Het is ook mogelijk om u in contact te brengen met andere instanties die u verder helpen. Bijvoorbeeld Sociale Jeugd en Zedenpolitie of maatschappelijk werk. De medewerker van VT zet zich voor u in totdat een passende oplossing is gevonden. De medewerkers van VT hebben geheimhoudingsplicht. Er gaat geen informatie naar anderen zonder uw toestemming. U kunt ook altijd anoniem bellen!

2. Informatie over Veilig Thuis

9.1 Werkwijze Veilig Thuis

Veilig Thuis streeft ernaar zo laagdrempelig mogelijk te werken en kan telefonisch benaderd worden door iedereen die zich zorgen maakt over de situatie van bepaalde kinderen.

Dit kunnen mensen zijn die beroepshalve met kinderen te maken hebben, maar ook burens of familieleden. Het is voor niet-professionals (familie, burens etc.) mogelijk om anoniem te melden. Via Veilig Thuis wordt de naam van de melder dan niet bekend gemaakt bij het kind, diens gezin of derden. Voor professionals is het niet wenselijk dat zij anoniem melden, wel mogelijk in bepaalde situaties.

Contactgegevens:

Veilig Thuis op 0800-2000 (gratis en 24/7 bereikbaar)

Vanuit het buitenland kun je bellen naar: +31 703119007 (niet gratis)

Bij telefonisch contact maakt de beller de keuze tussen:

Advies (meestal éénmalig)

Vragen kunnen betrekking hebben op het interpreteren van signalen of op de schadelijkheid van het gedrag van ouders voor kinderen. Degene die advies vraagt van Veilig Thuis blijft zelf verantwoordelijk voor het gevolg. Veilig Thuis registreert geen gegevens over het betreffende kind of gezin.

Consult (meestal meerdere contacten)

Veilig Thuis beperkt zich niet tot een eenmalige advies maar biedt een vorm van ondersteuning en coaching. Er wordt geen actie ondernomen door VT richting cliënt en er worden geen gegevens over cliënten geregistreerd. Er kan wel een dossier op naam van de consultvrager worden aangelegd.

Melding

Als er geen mogelijkheden – meer – zijn om helderheid te krijgen over een vermoeden of als het niet lukt noodzakelijk geachte hulpverlening op gang te brengen, terwijl de zorgen over het kind blijven bestaan, kan het noodzakelijk zijn een melding te doen bij VT. Hierbij neemt VT alle gegevens op over het kind of het gezin waar melding over wordt gemaakt. Daarna volgt intern een intake-overleg, waarbij een vertrouwensarts aanwezig kan zijn. In dit overleg wordt besloten of VT verantwoordelijkheid moet nemen voor de gemelde situatie. De melder krijgt bericht of de zaak is aangenomen en VT verantwoordelijkheid neemt.

Uitgangspunt bij een melding is om zo min mogelijk buiten de ouders/verzorgers om te opereren en zo snel mogelijk contact te leggen met hen zelf (binnen vier tot zes weken).

Alleen indien het belang van

het kind zich hiertegen verzet, wordt dit contact uitgesteld en wordt in eerste instantie huisarts, school e.d. benaderd.

Anonimiteit van de melder

VT wil graag zo open mogelijk met meldingen omgaan. Soms is dat echter niet verstandig. Op grond van wettelijke regels bestaat in onderstaande gevallen het recht om anoniem te blijven ten opzichte van het gezin. Beroepskrachten zoals docenten kunnen in uitzonderlijke gevallen anoniem blijven. Dit kan alleen wanneer de bekendmaking van uw naam:

- een bedreiging vormt of kan vormen voor het kind of voor andere kinderen in het gezin, of
- een bedreiging vormt of kan vormen voor u zelf of voor uw medewerkers, of
- uw vertrouwensrelatie met het gezin verstoort of kan verstoren.

Als met u is afgesproken dat u anoniem blijft voor het gezin, dan zorgt VT ervoor dat uw informatie zo in het dossier wordt opgeslagen, dat de ouders ook uit het dossier uw identiteit niet kunnen achterhalen.

9.2 Aandachtspunten

- Maak onderscheid tussen waarneembare feiten en beleving.
- Bespreek de feiten waar zorgen over zijn met ouders en of jeugdige. Je hebt geen toestemming nodig van ouders om een zorgmelding te doen maar je moet wel aangeven dát je meldt, en op grond waarvan!
- Activeer hen om zich zelf aan te melden bij toegang jeugd van de gemeente.
- Als ouders zich uiteindelijk niet zelf willen aanmelden maak dan duidelijk dat jij jouw zorgen (*bij voorkeur* schriftelijk) kenbaar zult maken bij VT vanuit jouw verantwoordelijkheid. Een kopie van deze schriftelijke melding van zorgen wordt verstrekt aan ouders.
- In het geval van ernstige fysieke mishandeling, seksueel misbruik en zaken met een sterk medisch karakter wordt gemeld bij VT.
- Professionals kunnen in uitzonderingsgevallen anoniem melden bij VT. Met name als veiligheid van kind of professional in het geding is. Belangrijk is om advies te vragen aan VT hoe te handelen.
- Schroom niet om bij VT advies te vragen over je zorgen.

Telefoonnummer VT:

0800-2000

3. Checklist signalen

Naam leerling(e):

Leeftijd:

School:

Groep:

Materiële omstandigheden

- Er zijn problemen betreffende de woning waarin de jeugdige woont.
- De jeugdige krijgt onvoldoende materiële verzorging of er is sprake van onvoldoende investering in algemeen gangbare uitgaven.
- Het gezin/de jeugdige heeft financiële problemen of is afhankelijk van een uitkering en/of anderen.
- Het gezin/de jeugdige woont in een buurt die ontoereikend of onveilig is voor het grootbrengen/opgroeien van jeugdigen.
- Het gezin/de jeugdige heeft geen vaste woon- of verblijfplaats of verhuist vaak.

Gezondheid, lichamelijk functioneren, seksualiteit en verzorging

Het leefgebied 'Gezondheid' betreft de lichamelijke en de geestelijke gezondheid van de jeugdige en/of de ouder(s) en het functioneren en de ontwikkeling van de jeugdige.

- De jeugdige heeft problemen of een stoornis op het gebied van het emotionele en/of sociale functioneren en/of het gedrag.
- Risicovol gedrag van de ouder(s) en/of inadequate lichamelijke en medische verzorging die de (ongeboren) jeugdige kan schaden.
- De jeugdige heeft (onverklaarbaar) letsel en/of lichamelijke klachten die op kindermishandeling of jeugdprostitutie kunnen wijzen.

- De jeugdige is minderjarig en (aanstaand) ouder.
 - Er is sprake van middelenmisbruik (alcohol, drugs, medicatie), gok- of computerverslaving bij de jeugdige en/of de ouder(s)/ander gezinslid.
 - De ouder (of een ander gezinslid) heeft fysieke/zintuiglijke problemen en/of handicaps, sociale, emotionele, cognitieve of gedragsproblemen en/of een specifieke emotionele, gedrags- of persoonlijkheidsstoornis.
 - Ingrijpende gebeurtenissen (life events).
-
-
-

Opvoeding & gezinsrelaties

Het leefgebied 'Opvoeding & Gezinsrelaties' betreft de pedagogische en relationele condities in het gezin waarin de jeugdige opgroeit.

- Er is onenigheid binnen het gezin of tussen de ouders en/of de relatie tussen jeugdige en ouders is problematisch.
 - De jeugdige is slachtoffer van kindermishandeling.
 - De ouders hebben problemen in de opvoeding van de jeugdige en/of er zijn factoren die het ouderschap bemoeilijken.
 - Er is sprake van een civielrechtelijke kindbeschermingsmaatregel.
 - Er zijn problemen met veranderingen in de gezinssamenstelling (die voor instabiliteit in het gezin zorgen).
 - Er is sprake van hulpverlening aan een gezinslid vanwege ernstige problematiek.
 - Een ander gezinslid dan de jeugdige is betrokken bij criminele activiteiten.
-
-
-

Onderwijs & Werk

Het leefgebied 'Onderwijs & Werk' betreft het onderwijs (ook kinderopvang en buitenschoolse opvang) dat de jeugdige volgt en/of het werk dat de jeugdige heeft. Daarnaast gaat het ook om de omstandigheden die de onderwijs- en/of werksituatie van de jeugdige kunnen beïnvloeden.

- De jeugdige heeft problemen in het cognitief functioneren, leren en schoolprestaties.
 - De jeugdige is van school/kinderopvang gestuurd.
 - De jeugdige wisselt veelvuldig van school.
 - De jeugdige is leerplichtig en gaat niet naar school.
 - De jeugdige is niet meer leerplichtig, maar heeft geen baan/praktijkonderwijs, geen startkwalificatie, geen vrijwilligerswerk en/of participeert onvoldoende in de samenleving.
 - De jeugdige heeft problemen in het contact met anderen op school/kinderopvang.
 - De jeugdige heeft op school/kinderopvang gedragsproblemen.
 - Kenmerken van de dagbesteding (school, kinderopvang, buitenschoolse opvang of werk) die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.
 - Kenmerken van opleiding/werk/betrokkenheid ouder(s) die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.
 - De jeugdige is op school betrokken bij een ernstig incident.
-
-
-

Sociale omgeving buiten het gezin

Het leefgebied 'Sociale omgeving buiten het gezin en de school' betreft de omgeving (en met name de relaties in die omgeving) van de jeugdige buiten het gezin en buiten school/werk en het gedrag van de jeugdige in die omgeving. Dus bijvoorbeeld de kwaliteit van vriendschapsrelaties, het gedrag van de jeugdige (en evt. overlast/criminaliteit) op straat en openbare plekken (kinder- en jongerenwerk in buurthuis, winkels, cafés, etc.).

- Er is sprake van een gebrekkig(e) (interactie met het) sociaal netwerk van de ouders en/of de jeugdige heeft geen hobby's of interesses.
- De jeugdige en/of ouders maken geen of weinig gebruik van (sociale) voorzieningen en/of zijn onbereikbaar voor voorzieningen en/of zijn zorgwekkende zorgmijders.
- De jeugdige en/of zijn ouders ervaren uitsluiting, discriminatie of intimidatie/pesterij als gevolg van het behoren tot een specifieke groep.
- De relatie tussen de jeugdige en leeftijdsgenoten en/of volwassenen is problematisch.
- De jeugdige en/of zijn ouders hebben in de leefomgeving gedragsproblemen of zijn betrokken bij criminele activiteiten.
- De jeugdige is slachtoffer van criminaliteit.
- De jeugdige heeft een strafrechtelijke maatregel.
- De jeugdige is makkelijk beïnvloedbaar door anderen en daardoor kwetsbaar.

Specifieke en andere signalen

Problembeschrijving

Waar maakt u zich zorgen over? Wat neemt u concreet waar aan problemen bij de leerling, op school, in gezin of sociaal netwerk? Hoe vaak en in welke situatie(s) doet het probleem zich voor? Hoe lang speelt het probleem al? Omschrijf duidelijk de kern van het probleem dat aangepakt moet worden.

Eerdere of lopende aandacht, onderzoek, hulp of begeleiding

Wat heeft de school nu of eerder gedaan om het probleem aan te pakken, de situatie te veranderen?

Heeft een externe organisatie nu of eerder iets gedaan om de probleemsituatie te veranderen? Indien er een diagnose is gesteld, geef aan welke.

Wat heeft de leerling in uw optiek nodig aan ondersteuning, zorg of hulp?

Ziet u vanuit wat goed gaat bij leerling, school, gezin en/of sociaal netwerk aangrijpingspunten om de probleemsituatie aan te pakken?

4. Formulier Aandachtspunten t.b.v. een melding

Voor een juiste beoordeling van een melding is het van belang over voldoende informatie te beschikken. Om de melder tegemoet te komen zijn er teksthouten met nevenstaande aandachtspunten onder elkaar gezet. U kunt dit formulier in Word bewerken en toesturen aan VT.

De intake van VT beoordeelt of een melding wordt aangenomen.

Melding bij het VT

Gegevens van de melder:

Naam, adres en relatie tot de betrokkenen

Gegevens van de betrokkenen:

Naam, adres van de ouders/verzorgers; naam en geboortedatum van de leerling; verblijfplaats van de leerling

Waarover bestaan de zorgen?

Problematiekbeschrijving; hoe lang bestaat het probleem, ervaren de betrokkenen de situatie als probleem?

Zorggedrag/signalen kind:

Ontwikkeling en functioneren; specifieke problematiek

Gezinssituatie en achtergrond:

Gezinssamenstelling; ouderlijk gezag; culturele achtergrond; woon- en werksituatie; ondersteuning vanuit de omgeving; specifieke problematiek bij de ouders

Eerdere hulpverlening:

Welke hulp is tot nu toe geboden/welke hulp is nu nog aanwezig

Reden van de melding:

Samengevat beschrijven dat de situatie waarin de leerling zich bevindt bedreigend is; de ouders geen verandering in de situatie willen en/of kunnen brengen; hulpverlening in een vrijwillig kader niet tot stand komt

Belangrijke adressen:

School:

Huisarts:

Hulpverlenende organisaties:

Bespreking van de melding:

Datum van de bespreking/aankondiging van de melding; reactie van de ouders/verzorgers; afschrift van de melding aan de ouders.

Ja/nee en zo nee waarom niet